

Færøske Ravne *Corvus corax* angriber Mallemukker *Fulmarus glacialis* i luften

JENS-KJELD JENSEN

Ravnen er meget alsidig i fødevalget, og tager affald, ådsler og smådyr som lejligheden byder sig. Den kan også angribe større dyr, i hvert fald anklages den ofte for at dræbe lam selv om pålidelige beretninger er sjældne. Nogen specialiseret jæger er den imidlertid ikke. Og dog – for på Færøerne er Ravnene flere steder begyndt at dræbe og æde voksne Mallemukker, som angribes i flugten.

Allerede i 1960'erne og 70'erne så Niels Jacob Absalonsen ved et par lejligheder en Ravn jage Mallemukker ved Dølum, Vidoy. Ved hele tiden at flyve lige foran Mallemukken tvang den den efterhånden nedad, så den til sidst måtte "nødlande" på jorden, hvorefter Ravnen hurtigt gjorde det af med den. – I foråret 1991 blev der fundet en del renpillede Mallemuk-skeletter på den nordlige del af Vidoy, så det ser ud til, at der nu igen er Mallemuk-jagere blandt Ravnene på øen.

I begyndelsen af 1989 begyndte op til tre Ravne sammen at jage Mallemukker på Eysturoy (Skálabotni, Funningsbotni). Her har man i flere tilfælde set, hvordan 1-3 (oftest 2) Ravne med hug og slag har angrebet Mallemukker højt oppe i luften, og evt. har bidt sig fast i ryggen eller halsen på dem. Den oftest hårdt sårede Mallemuk er på denne måde blevet tvunget ned på jorden og dræbt (Michael Pattington, Johan M. Mac Donald). Undertiden har Mallemukken prøvet at forsvare sig ved at "spytte" olie efter Ravnene, men disse har holdt sig på tilpas afstand indtil Mallemukken var "tømt".

I efteråret 1989 begyndte to Ravne at jage Mallemukker i Gásadal på Vágoy. Der er fundet flere renpillede Mallemuk-skeletter, og to gange er jagten iagttaget (Hjalgrím Petersen). Første gang sås 2 Ravne langsomt tvinge en Mallemuk ned omtrent som det foregik på Vidoy, mens fuglene fløj frem og tilbage tværs over den ca 1 km brede dal. Mallemukken gjorde tilsyneladende intet forsøg på at flyve ud af dalen til havet. Anden gang søgte den forfulgte Mallemuk mod havet og blev da angrebet i luften efter samme mønster som beskrevet fra Eysturoy.

Ravnenes jagtmetode udnytter således, at byttet (Mallemukken) har ringe manøvreedygtighed i luften og er

temmelig hjælpeløs på land. Teknikken er desuden betinget af, at Mallemukken flyver langt ind over land, dvs. den er kun mulig i visse dale. I Gásadal er Mallemukkerne begyndt at ændre adfærd og går på vingerne, når der er Ravne i dalen.

At Ravne på den måde jager Mallemukker er ikke tidligere kendt, selv om de to arter har levet sammen på Færøerne siden tidligt i 1800-tallet, hvor Mallemukken koloniserede øerne. James Fisher (The Fulmar, Collins, London 1952) nævner heller ikke Ravnen blandt de få kendte prædatorer på voksne Mallemukker. At beskrivelserne stammer fra tre så vidt adskilte områder tyder endvidere på, at de pågældende Ravne har "fundet på" at jage Mallemukker uafhængigt af hinanden, omend det ikke vides hvor langt de færøske Ravne strejfer omkring. Ravnebestanden (150-350 par iflg. D. Bloch & S. Sørensen, Yvirlit yvir Føroya fuglar, Føroya Skúlabókgagnur, Tórshavn 1984) er vokset gennem mange år, fordi Ravnene har nydt godt af de store åbne lossepladser rundt om på øerne. Disse er alle blevet lukket inden for de sidste par år, hvilket kan have ført til fødeknaphed for Ravnene. I så fald kunne Ravnenes Mallemuk-jagt hænge sammen med lukningen af lossepladserne. Imod dette taler imidlertid, at to af de tre steder (Vidoy, Gásadal), hvor de Mallemuk-jagende Ravne er begyndt at optræde, ligger fjernt fra de større byer og deres lossepladser.

Summary: Ravens attack Fulmars in the air

Ravens, hunting in pairs or – less frequently – alone or in groups of three, have been observed habitually to attack Fulmars in the air in three different valleys in the Faeroes. In successful hunts the victim was forced to land and thereafter killed and eaten. The first observations are from early in 1989, but at one of the three localities, on Vidoy, similar cases were noted about 20 years ago.

Jens-Kjeld Jensen
FR-270 Nólsoy
Færøerne